

ULUSLARARASI SOSYAL POLİTİKA

TEORİSİ, ULUSLARARASI ÇALIŞMA NORMLARI
VE GÜNCEL GELİŞMELER

Editör: Doç. Dr. Pir Ali Kaya

Önsöz

Uluslararası sosyal politika disiplini, sosyal politika ve çalışma hukukunun iç içe geçtiği bir bilim alanıdır. Şöyle ki, uluslararası sosyal politika kapsamında ileri sürülen politika ve önlemler, ulusal düzeyde sosyal politika olarak doğrudan uygulanabilir nitelikte değildir. Çünkü ulusal düzeydeki sosyal politikaların uygulanabilirliğini sağlayabilecek hükümlerlik gücü olan bir devlet mekanizması söz konusudur. Uluslararası sosyal politikada ise devletler arasında ikili veya çok taraflı akdedilmiş bir anlaşma yoksa, iyi niyet, dilek ve temennilerinden başka bir şey ifade etmez. Değişik toplantı ve konferanslarda, yoksulluk, emek sömürsü, hak ihlali vb. haksızlıklar en yüksek perdeden dile getirilebilir. Ancak uygulamada her ülke kendi pratiğini yaşar. Dolayısıyla uluslararası sosyal politikanın uluslararası düzeyde sosyal politikayla ilgili düzenlemeler içeren uluslararası çalışma hukuku üzerinde okunması yanlış bir yaklaşım değildir. Gerçekten, uluslararası düzeyde emeği merkeze alan her insani yaklaşım anlamlı ve saygı değerdir. Ancak bu insani yaklaşımların söylemden pratiğe dönüşebilmesi için normatif bir zemine de ihtiyaç vardır. Örneğin ayrımcılığa karşı uluslararası düzeyde başlamış bir kampanya anlamlıdır. Ancak yaptırım gücüyle desteklenmiş bir uluslararası sözleşme veya anlaşma kadar etkili değildir. Sosyal politika söylemi sözden eyleme ancak bu şekilde geçebilir. Çünkü sosyal politika alanı sonuç alıcı eylemsel olmak durumundadır. Yoksulluğu, işsizliği, emek sömürsünü ve istismarını ortadan kaldıran politika ve yaklaşımların, hemen hayata geçmesi (eyleme dönüşmesi) gerekir.

Uluslararası sosyal politika kitabı, yukarıda ifade edilen niyet temelinde altı bölümde ele alınmaya çalışılmıştır. “*Sosyal Politika ve Uluslararası Sosyal Politikayla İlgili Kavramsal Çerçeve*” başlığını taşıyan birinci bölümde; üç yazarın çalışması mevcuttur. Doç. Dr. Pir Ali KAYA uluslararası sosyal politika kavramıyla ilgili kısa bir değerlendirme yapmıştır. Arş. Gör. Hüseyin SEVGİ, Herbert J. Gans’ın 1971’ yazılan “*The Use And Abuse of Social Science*” adlı makalesini Türkçeye çevirerek sosyal bilimlerde sosyal politika kavramı üzerindeki tartışmalara ışık tutmaya çalışmıştır.

“Uluslararası Sosyal Politikanın Oluşumunda ILO’nun Yeri : Kurumsal Altyapı Faaliyetleri, Kabul Ettiği Norm ve Diğer Belgelerin Önemi” başlığını taşıyan ikinci bölümünde; iki yazarın çalışması mevcuttur. Doç. Dr. Pir Ali KAYA, *“ILO ve Uluslararası Çalışma Normları: ILO’nun Kuruluşu, Yasal Statüsü, Kabul Ettiği Normlar ve Denetim Mekanizması”* adlı çalışmasıyla ILO’yu ayrıntılı olarak incelemeye çalışmıştır. Özellikle ILO’nun normatif faaliyetleri ile denetim mekanizması üzerinde durmuştur. Doç. Dr. Recep KAPAR, *“Uluslararası Sosyal Politika Bağlamında Uluslararası Çalışma Örgütünün Bildirgeleri”* adlı çalışmada, ILO’nun kuruluşundan günümüze değin kabul ettiği belgeleri, uluslararası sosyal politikaya katkıları boyutuyla ayrıntılı olarak tartışmıştır. Özellikle Filedelfiya Bildirgesi’nden (1944) günümüze değin en son kabul edilen “Adil Bir Küreselleşme İçin Sosyal Adalet Bildirgesi”ne (2008) kadar ILO’nun kabul ettiği her bildirgeyi, amacını, içeriğini belirtmek suretiyle ayrıntılı bir şekilde incelemiştir.

“Uluslararası Sosyal Politikanın Oluşumunda Uluslararası İşçi Örgütlerinin Yeri: Kurumsal Altyapı ve Değişen Dünya Koşullarındaki Konumları” başlığını taşıyan üçüncü bölümde; üç yazarın çalışması mevcuttur. Prof. Dr. Banu UÇKAN, *“Uluslararası İşçi Örgütlerinin Tarihsel Gelişimi, Faaliyetleri Ve Üye Yapıları”* adlı çalışmada, uluslararası işçi örgütlerinin kuruluşu, faaliyetleri ve tarihsel gelişimleri ayrıntılı olarak incelenmiştir. Özellikle tarihsel süreç içinde birleşme ve ayrılmaların hangi sebeple gerçekleştiği üzerinde durulmuştur. Arş. Gör. Ceyhun GÜLER, *“Küreselleşme Sürecinde Uluslararası Sendikal Hareket: Yeniden Örgütlenme Arayışları Ve Yeni Enternasyonalizm Söylemi”* adlı çalışmada, uluslararası işçi örgütlerinin küreselleşme sürecinde ortaya çıkan yeni örgütlülük arayışlarını Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu (ITUC) üzerinden incelemeye çalışmıştır. Özellikle 2006 yılından sonraki birleşmenin ortaya çıkardığı yeni örgütlülük durumunun ilişkiler ağını ayrıntılı bir biçimde Ortaya Koymuştur. Yrd. Doç. Dr. Hakan KOÇAK, *“Küresel Çerçeve Sözleşmeler”* adlı çalışmada, küreselleşmenin ortaya çıkardığı olumsuzluklara karşı uluslararası emek örgütlenmesinin buna karşı bir mücadele aracı olarak ortaya koyduğu küresel çerçeve sözleşmeleri ayrıntılı olarak incelemeye çalışmıştır. Özellikle Uluslararası işkolu federasyonu başta olmak üzere bazı uluslararası işçi örgütlerinin girişimiyle çok uluslu işletmelerle yapılan sözleşmelerin niteliği ve etkisi üzerinde durmaya çalışmıştır.

“Uluslararası Sosyal Politikanın Oluşumunda Avrupa Sosyal Politikasının Yeri ve Önemi” başlığını taşıyan dördüncü bölümde; bir yazarın iki çalışması mevcuttur. Doç. Dr. Aziz ÇELİK, *“Avrupa Birliği Sos-*

yal Politikası: Roma'dan Lizbon'a Doğuşu, Gelişimi ve Bugünü" adlı çalışmasında, yoğunluklu Avrupa Birliği sosyal politikası olmakla beraber genelde Avrupa sosyal politikasının dayandığı temel değerleri ve gelişim sürecini ayrıntılı olarak incelemiştir. Özellikle dönemler itibarıyla Avrupa'daki siyasal ve ekonomik tutumlar çerçevesinde ortaya çıkan sosyal politika algısını tarihsel koşullarıyla birlikte sunmaya çalışmıştır. Doç. Dr. Aziz ÇELİK, "*Avrupa Konseyi Sosyal Şartlar Sistemi*" adlı ikinci çalışmasında, önemli bir sosyal politika manifestosu sayılan Avrupa Sosyal Şartı'nı uluslararası sosyal politika açısından incelemeye çalışmıştır. Özellikle Avrupa Sosyal Şartı'nın bağlayıcılığıyla ilgili tartışmalara da değinmek suretiyle, Avrupa Adalet Divanı'nın Avrupa Sosyal Şartı'na yüklediği anlamı da dikkate alarak bir değerlendirme yapmıştır.

"Uluslararası Sosyal Politikanın Önemli Bir Sorunu Olarak Göç Olgusu ve Göçle İlgili Tartışmalar" başlığını taşıyan beşinci bölümde; iki yazarın iki ortak çalışması mevcuttur. Yrd. Doç. Dr. Çağla ÜNLÜTÜRK ULUTAŞ ve Doç. Dr. Handan KUMAŞ'ın "*Uluslararası Emek Göçü: Göç Kavramı, Türleri, Nedenleri Ve Sonuçları*" adlı birinci çalışmalarında, uluslararası emek göçü neden ve sonuçlarıyla teorik düzeyde ele alınmıştır. Söz konusu çalışmada göç olgusu, türleri, göçün ortaya çıkardığı göç alan ve göç veren ülkeler açısından durum tartışılmıştır. Doç. Dr. Handan KUMAŞ ve Yrd. Dr. Çağla ÜNLÜTÜRK ULUTAŞ'ın, "*Uluslararası Emek Göçü: Uluslararası Emek Göçünün Boyutları*" adlı ikinci çalışmalarında, uluslararası emek göçünün değişik boyutları tartışılmış, özellikle göç olgusunun sosyal boyutu mikro düzeydeki örnekleri verilmek suretiyle detaylı olarak açıklanmıştır. Ayrıca Türkiye'nin uluslararası düzeyde vermiş olduğu emek göçü meselesine de detaylı olarak değinilmiştir. Her iki çalışmada da uluslararası sosyal politikanın önemli bir sorunu olan göç olgusu değişik boyutlarıyla tartışılmak suretiyle sosyal politikanın kadim bir meselesi olan emek göçüne dikkat çekilmiştir.

"Uluslararası Sosyal Politikanın Güncel Tartışma Sorunları" başlığını taşıyan altıncı bölümde; dört yazarın çalışması mevcuttur. Av. Dr. Murat ÖZVERİ'nin "*Sendikal Hakların Uluslararası Kaynakları*" adlı çalışmasında, sendikal hak ve özgürlüklerin uluslararası belgelerdeki ifadesi ve bu ifadelerin karşılaştırmalı hukukta nasıl yer bulduğunu ayrıntılı olarak tartışılmıştır. Sendikal hak ve özgürlükler grev hakkı ilişkisi bu hukuki dayanaklarla detaylı olarak izah edilmiştir. Yazar, Türkiye'deki tartışmalara ışık tutacak nitelikte bir inceleme yapmıştır. Doç. Dr. Verda CANBEYÖZGÜLER'in "*Ücretli Yoksullar*" adlı çalışma-

sında, yoksulluk olgusu sebepleriyle birlikte ele alınmıştır. Özellikle son yıllarda bir realite olarak karşımıza çıkan yoksulluk sınırları içinde yer alan, “ücretli yoksullar” olarak ifade edilen, bağımlılık ilişkisi içinde çalışan ücretli kesimin elde ettiği gelirin, kendisine taahhüt ettiği yaşam arasındaki ilişkiyi kimi istatistiki veriler kullanmak suretiyle detaylı bir şekilde tartışmıştır. Doç. Dr. Deniz KAĞNICIOĞLU’nun “Çokuluslu Şirketler Ve Çalışma Standartlarının Özelleştirilmesi” adlı çalışmasında, çok uluslu şirketlerin çalışma normlarını nasıl etkilediklerini, kendi lehlerine çevirmek için hangi tür araçları kullandıklarını detaylı olarak tartışılmıştır. Özellikle küreselleşme olgusunun, çok uluslu şirketlere sağladığı fırsatlar ve çok uluslu şirketlerin bu fırsatları kullanma biçiminin çalışma hayatına nasıl yansıdığını ayrıntılı olarak incelemiştir. Doç. Dr. Pir Ali KAYA’nın “Çalışma Hayatında Ayrımcılık: Ayrımcılık Kavramı Türleri Ve Ayrımcılığın Yasaklanmasına İlişkin Uluslararası Düzenlemeler” adlı çalışmasında, çalışma hayatının daimi bir sorunu olan ayrımcılık meselesi ele alınmıştır. Çalışmada, ayrımcı eylemle insan hakkı ihlali arasındaki ilişki, ayrımcı eylemin vuku biçimi ve ayrımcı eylemin ortadan kaldırılmasına yönelik uluslararası düzenlemeler ayrıntılı olarak incelenmiştir. Özellikle AB Hukuku’nda ayrımcılığa karşı geliştirilen mevzuatın niteliğine değinilmiştir.

Bu çalışma iki yılı aşkın uzun bir uğraş ve çaba neticesinde son şeklini almıştır. Elbette bu husustaki yeni arayışlarımız ve çalışmaya dâhil edilecek yeni konularımız olacaktır. Bu yenilik ve arayış niyetimiz devamı baskılarda ortaya konulacaktır. Çalışmaya vermiş oldukları değerli bilimsel eserleriyle destek veren değerli akademisyen dostlarıma, çalışmanın bu aşamaya gelmesinde, yazım, düzenleme ve bizatihi bir çalışma vermek suretiyle çalışmaya yaptığı katkı ve desteğinden dolayı değerli meslektaşım Arş. Gör. Ceyhun GÜLER’e, çalışmanın yayınlanmasında özverili ve dostça sorumluluğunu üstlenen, Ünal Bey ve Bülent Bey’in şahsında Siyasal Yayınevi’nin tüm emekçilerine teşekkürü borç bilirim.

Bursa, 2014
Doç. Dr. Pir Ali KAYA

İçindekiler

I. BÖLÜM

SOSYAL POLİTİKA VE ULUSLARARASI SOSYAL POLİTİKA İLE İLGİLİ KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Uluslararası Sosyal Politikanın Kavramsal Çerçevesi ve Metodolojisi Üzerine Bir Not.....	13
Doç. Dr. Pir Ali Kaya	
Sosyal Politika İçin Sosyal Bilimler.....	15
Herbert J. Gans (Çev: Arş. Gör. Hüseyin SEVGİ)	

II. BÖLÜM

ULUSLARARASI SOSYAL POLİTİKANIN OLUŞUMUNDA ILO’NUN YERİ: KURUMSAL ALTYAPI FAALİYETLERİ, KABUL ETTİĞİ NORM VE DİĞER BELGELERİN ÖNEMİ

ILO ve Uluslararası Çalışma Normları: ILO’nun Kuruluşu, Yasal Statüsü, Kabul Ettiği Normlar ve Denetim Mekanizması.....	35
Doç. Dr. Pir Ali Kaya	
Uluslararası Sosyal Politika Bağlamında Uluslararası Çalışma Örgütünün Bildirgeleri	55
Recep Kapar	

III. BÖLÜM

ULUSLARARASI SOSYAL POLİTİKANIN OLUŞUMUNDA ULUSLARARASI İŞÇİ ÖRGÜTLERİNİN YERİ: KURUMSAL ALTYAPI VE DEĞİŞEN DÜNYA KOŞULLARINDAKİ KONUMLARI

Uluslararası İşçi Örgütlerinin Tarihsel Gelişimi, Faaliyetleri ve Üye Yapıları.....	109
Doç.Dr. Banu Uçkan	
Küreselleşme Sürecinde Uluslararası Sendikal Hareket: Yeniden Örgütlenme Arayışları ve Yeni Enternasyonalizm Söylemi	131
Arş. Gör. Ceyhun Güler	
Küresel Çerçeve Sözleşmeler.....	155
Yrd. Doç. Dr. M. Hakan Koçak	

IV. BÖLÜM
ULUSLARARASI SOSYAL POLİTİKANIN OLUŞUMUNDA AVRUPA SOSYAL
POLİTİKASININ YERİ VE ÖNEMİ

Avrupa Birliği Sosyal Politikası: Roma'dan Lizbon'a Doğuşu, Gelişimi ve Bugünü ...	171
Doç. Dr. Aziz Çelik	
Avrupa Konseyi Sosyal Şartlar Sistemi	213
Doç. Dr. Aziz Çelik	

V. BÖLÜM
ULUSLARARASI SOSYAL POLİTİKANIN ÖNEMLİ BİR SORUNU OLARAK
GÖÇ OLGUSU VE GÖÇLE İLGİLİ
TARTIŞMALAR

Uluslararası Emek Göçü: Göç Kavramı, Türleri, Nedenleri Ve Sonuçları	273
Çağla Ünlütürk Ulutaş ve Handan Kumaş	
Uluslararası Emek Göçü: Uluslararası Emek Göçünün Boyutları	305
Handan Kumaş ve Çağla Ünlütürk Ulutaş	

VI. BÖLÜM
ULUSLARARASI SOSYAL POLİTİKANIN GÜNCEL TARTIŞMA SORUNLARI

Sendikal Hakların Uluslararası Kaynakları	327
Av. Dr. Murat Özveri	
Ücretli Yoksullar	353
Doç. Dr. Verda Canbey-Özgüler	
Çokuluslu Şirketler ve Çalışma Standartlarının Özelleştirilmesi	379
Doç. Dr. Deniz Kağnıcıoğlu	
Çalışma Hayatında Ayrımcılık: Ayrımcılık Kavramı Türleri ve Ayrımcılığın	
Yasaklanmasına İlişkin Uluslararası Düzenlemeler	395
Doç. Dr. Pir Ali Kaya	

Uluslararası Sosyal Politikanın Kavramsal Çerçevesi ve Metodolojisi Üzerine Bir Not¹

Doç. Dr. Pir Ali KAYA

İlk kez 19. yüzyıl ortalarında Almanya’da Prof. Dr. Riechl’in kullandığı sosyal politika terimi²; tarihsel olarak bir mücadeleyi, bir program ve parolayı anlatmak amacıyla kullanılmış ve doğmuştur. Sosyal politika terimi, dar anlamda sanayi devriminin belirginleştirdiği sınıf çelişki ve çatışmalarının kurulu toplumsal düzeni sarsmasını engellemeye yönelik önlemler olarak tanımlanabilir. Ancak zaman içinde sosyal politika, gerek sorunlarıyla uğraştığı kitleler ve sınıflar, gerekse kapsadığı konu ve sorunlar yönünden daha geniş bir anlam ve içerik kazanmıştır. Terim olarak, koşulları içinde doğduğu sanayi devrimini izleyen yıllarda ve bu dönemin sorunlarıyla sınırlı olmayan; “toplumsal ilişkiler, çalışanların yönetimi, toplu pazarlık rejimi, sendikacılık, çalışma ilişkileri, ücret yönetimi” gibi bir çok dalı kapsayacak şekilde genişleyerek yeniden şekillenmiştir.

Petrick de Laubier, sosyal politikayı, giderek artan bir sosyal haklar bilincine uygun olarak ve bir ülkenin belli andaki ekonomik ve siyasal olanaklarını göz önünde bulundurarak çok sayıda kişinin maddi ve kültürel yaşam koşullarını iyileştirmek ya da değiştirmek amacıyla alınan önlemler bütünü olarak tanımlamaktadır. Sosyal politikanın “ekonomi” ile devlet erkini korumayı ya da güçlendirmeyi amaçlayan “politik” arasında bir alanı kapsadığını her ikisine de bağlı olduğunu; ekonomik olanın sosyal politikaya gerekli kaynakları sağladığını politığın de sosyal politikaya kimi zaman kendiliğinden; ancak çoğu zaman örgütlü grupların aracılığıyla elde edilen müdahalelerini sunduğunu belirtiyor. Ancak özgürlüğünü yalnızca ekonomik ve politik arasındaki alandan almayan sosyal politikanın amacının “sosyal adalet düşüncesi” olarak

¹ Uluslararası sosyal politika biliminin kavramsal çerçevesi, Prof. Dr. Mesut GÜLMEZ tarafından kitabın ikinci baskısında ele alınacağından bu baskıda uluslararası sosyal politika kavramı, diğer bilimlerle olan ilişkisi ve bu alandaki tartışmalar üzerinde durulmamıştır. Sadece Prof. Dr. Mesut GÜLMEZ’in uluslararası sosyal politika kitaplarında ortaya koyduğu metodoloji çerçevesinde kısaca bir kavram tanımı yapılmaya çalışılmıştır.

² Sosyal politika kavramıyla ilgili ayrıntılı açıklama ve tartışmalar için bkz. Mesut Gülmez, Uluslararası Sosyal Politika, 2008, s.iii.vd. ayrıca bkz. Mesut GÜLMEZ, Türkiye’de Çalışma İlişkileri (1936 Öncesi), TODAİ, Ankara, 1983, s.28 vd.

özetlenebileceğini, bu amaç ögesinin de sosyal politikaya özgürlük kazandırdığını vurgulamaktadır.

Sosyal politika, gerek ulusal gerekse uluslararası boyutuyla günümüzde işçi sınıfı ve sorunlarıyla sınırlı olmayan bir anlam kazanmıştır. Özellikle küreselleşmeyle, sosyal eşitsizlik ve adaletsizliklerin ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde giderek derinleşmesi karşısında doğduğu yıllardaki amaç ve işlevini koruyarak daha etkin bir şekilde sürdürmesi gerekmektedir. Sosyal politika, amacı toplumsal adalet olan, ekonomi politikalarının insan üzerindeki tahrip edici etkilerini düzeltici ve kapitalist toplum düzeni içinde sınıf çelişki ve çatışmalarının giderilmesine yönelik önlemler ve politikalar ön gören bir denge, uyum ve barış bilimidir. Bu anlamda sosyal politika, yeniden dağıtıcı ve düzelticidir. Sosyal politika emekçiler açısından piyasanın kendiliğinden tanımayacağı haklar yaratır. Bu haklar emek piyasasını oluşturan iki sınıfın güç ilişkilerini değiştiren toplu hakları da kapsar.

Sosyal politika ile iş hukuku arasında sıkı bir ilişki söz konusudur. Bağımlı çalışanları işverenlere karşı koruyan iş hukuku, birçok yönüyle sosyal politikanın amacına ulaşmasında aracı kurum görevini görmektedir. İş hukuku ve sosyal politika, ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel bağlamlara bağlı olarak doğmuş, kural ve kurumlarıyla ulusal kültürden ve geleneklerden büyük ölçüde etkilenmiştir. Ancak başta emeğin uluslararası hareketliliği ve yabancı işçi çalıştırma olgusunun gündeme gelmesi, ulusal sosyal politika ve düzenlemeler arasında nitelik ve düzey farklılıklarının bulunması, bunun da hem rekabet eşitsizliklerini giderme hem de sosyal adaleti gerçekleştirme zorunluluğunu doğurması nedeniyle her iki bilim dalı 20. yüzyılın ilk çeyreğinden başlayarak “ulusal”dan “uluslararası” bağlama geçmiştir. Önce ulusal daha sonra bölgesel ve nihayetinde uluslararası bir boyut kazanmıştır. Ulusal iş hukuku ve sosyal politikalar için ortak payda ve alt sınır oluşturacak bir uluslararası çerçeve çizme yolundaki düşünce, girişim ve eylemler giderek devletler arası resmi nitelik kazanmış, bunun sonunda uluslararası çalışma örgütü ile kurumsallaşan bir noktaya ulaşmıştır. Ulusal yasal düzenlemelerin ve izlenecek ulusal sosyal politikaların “asgari uluslararası ilkeleri”ni belirleyen, alt sınır olarak hukuksal çerçevesini çizen sözleşmelerle ve işçi sınıfının oluşturduğu uluslararası sendikal örgütler iş hukuku ve sosyal politikayı uluslararası düzeye taşımıştır. Böylece temel kaynağını ILO sözleşmelerinin oluşturduğu iş hukuku ve uluslararası sosyal politika doğmuştur.

Uluslararası sosyal politikayı şöyle tanımlamak mümkündür; uluslararası sosyal politika, ekonomik ve sosyal yönden güçsüz olan kişi ve kesimleri korumak, ekonomi politikalarının yarattığı ve küreselleşmenin derinleştirdiği ve uluslararası barışı tehdit eden sosyal adaletsizlik ve eşitsizlikleri azaltmak amacıyla uluslararası ya da bölgesel düzeyde izlenmesi gereken politikaları, alınması gereken önlemleri, yapılması gereken hukuksal düzenleme ve değişiklikleri ve sosyal politikanın uluslararası ortaklarını ve kuruluşlarını inceleyen bir bilim dalıdır.

Sosyal Politika İçin Sosyal Bilimler¹

HERBERT J. GANS

Çevirmen Notu:

“Sosyal politika özellikle son yıllarda sosyal bilimlerin bir alt disiplini olarak değil, devletlerin ülke ekonomilerini desteklemek için uyguladıkları önlemler bütünü olarak algılanmaktadır. Oysaki sosyal politika kadim sosyal bilimlerin önemli bir alt disiplini­dir. Bu bağlamda sosyal politika, disiplinler arası geniş teorik bir altyapıya sahiptir. Bu makale 80’li yıllarda yazılmış olmasına rağmen hem sosyal politikayı akademik sosyolojisi ile ilişkili olarak el alması bakımından hem de teorik düzeyde bir tartışma yürüterek bu alana ışık tutabilecek bir çalışma olması bakımından oldukça önemli bir kaynaktır.”

Arş. Gör. Hüseyin SEVGİ²

Son yıllarda sistem analistleri, politika uzmanları, planlamacılar ve diğer pek çok alanda çalışanlar; kamu politikasının formülasyonu veya düzenlenmesi üzerinde çalışarak, kendilerine hkmet içinde, özellikle de Washington’da ve büyük Amerikan şehirlerinde uygun pozisyonlar elde etmeye başladılar. Aynı zamanda sosyal bilimciler, hem politika belirleyenleri eğitmek hem de bu alandaki çalışmaları yönetmek için politika araştırmalarıyla tekrar ilgilenmeye başladılar. Burada amaç hkmet politikalarını eleştirmek ve böylece bu politikaları genişletmekti. Bu araştırmaların birçoğu devletin çeşitli kuruluşlarında hayat buldu. Ancak günümüzde bu tür çalışmalar üniversitelerde ortaya çıkıyor. Hatta yle ki yakın zamanda kampüslerde politika enstitüleri, kentsel çalışma enstitülerini tamamlar hala gelebilir, hatta onların yerine bile geçebilir.

Entelektüel tartışmalara bakıldığında; politika araştırmaları hala başlangıç seviyesinde olup, teorisi ve konsepti çoğunlukla akademik sosyal bilimlerde ortaya çıkmaktadır. Politika araştırmacıları toplumu anlamak yerine onu değiştirmeyi tercih ettikleri andan itibaren, politika odaklı sosyal bilimlere

¹ The Use And Abuse of Social Science, Düzenleyen:Irving Louis Horowitz, Transaction Books, 1971.

² Uludağ Üniversitesi, İ.İ.B.F alışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü Araştırma Görevlisi